

درس ۱۴ فارسی علوی

خانم آئینه و خانم قوامی نژاد

فارسی هشتم دبستان

علوی

درس چهارده

۱. جملات و عبارات درست را از نادرست تشخیص داده و موارد نادرست را اصلاح کن.

(الف) « یکی دو پیرهن بیشتر پاره کردن » کنایه از « رشد زیاد » است .

(ب) « زندگی ، شکفتن است » ؛ یعنی « نو شدن و شروع دوباره ».

الف) نادرست (با تجربه‌تر بودن)

ب) درست

۲. معنای هر واژه را از ستون مقابل، به آن وصل کن. (دو مورد، اضافی است).

بی معرفتی

پاداش

پارچه فروش

شرمنده

بی عدالتی

درست

بزاز

متأسف

ثواب

بی انصافی

بزاز: پارچه فروش

متأسف: شرمنده

ثواب: پاداش

بی انصافی: بی عدالتی

۳. غلط‌های املائی به کار رفته در هر عبارت را اصلاح کن و شکل صحیح آن را در جای خالی بنویس.

الف) خیلی معذرت می‌خواهم تو را تنها گذاشتم. (.....)

ب) از لطف شما متشکرم. رازی به زحمت نیستم. (.....)

پ) از جوانمردی تو سپاس‌گذار و دعاگو خواهم شد. (.....)

الف) معذرت ب) راضی پ) سپاس‌گذار

۴. کنایه‌ی به کار رفته در جمله‌ی زیر را معنی کن.

زندگی، گوشه‌ای درون خود نشستن است.

زندگی، غم و دلتنگی و تنهایی است.

۵. کدام یک از واژه‌ها و ترکیب‌های مشخص شده در متن زیر، "نهاد" نیستند؟

"حق با تو است که کمک کردن به هم‌نوع، کار پسندیده‌ای است و ثواب هم دارد اما از این متأسفم که اسب من دیشب گاه و جو نخورده و بار گذاشتن روی او بی‌انصافی است."

ثواب - گاه و یونجه

۶. واژه‌های ساده و غیر ساده را مشخص کرده و در صورت غیر ساده بودن، اجزای آن را مشخص کن.

اجزا	غیر ساده	ساده	واژه
			دعاگو
			کوله‌بار

اجزا	غیر ساده	ساده	واژه
			خرگوش
			سوار

خرگوش: غیر ساده (خر + گوش)

سوار: ساده

دعاگو: غیر ساده (دعا + گو)

کوله‌بار: غیر ساده (کول + ه + بار)

۷. توضیحات زیر، در مورد کیست؟ قیصر امین پور

"وی از شاعران برجسته‌ی دوران انقلاب اسلامی است و موفق به کسب جایزه‌ی "مرغ آمین" در سال ۱۳۶۸ شد.

۸. در کدام نوع نوشته باید مطالب اصلی متن ذکر شود و از گفتن جزئیات پرهیز شود؟ خلاصه نویسی

۹. گزینه‌ی مناسب را انتخاب کن.

الف) گزینه‌ی «۴»

الف) در کدام گزینه ، شخصیت بخشی دیده نمی‌شود؟

۱) گل به راز زندگی اشاره کرده است .

۳) گل به خنده گفت

۲) غنچه با دل گرفته گفت

۴) زندگی لب ز خنده بستن است.

ب) گزینه‌ی «۴»

ب) کدام گزینه ، نمی‌تواند شروع یک « مناظره » باشد؟

۱) به نومیدی، سحر گه گفت امید که کس ناسازگاری چون تو نشنید

۲) بلبل آهسته به گل گفت شبی که مرا از تو تمنایی هست

۳) در دست بانویی ، به نخعی گفت سوزنی کای هرزه گرد بی سر و بی پا چه می کنی؟

۴) ای خوشا سودای دل از دیده پنهان داشتن مبحث تحقیق را در دفتر جان داشتن

□ حکایت زیر را خوانده و به سوالات مربوط به آن پاسخ بده .

اسکندر رومی را پرسیدند: دیار مشرق و مغرب به چه گرفتی که ملوک پیشین را گنجها و عمر و ملک و لشکر بیش از این بوده است و ایشان را چنین پیروزی، میسر نشده؟ گفت: به یاری خدا هر مملکتی را که گرفتم مردمش نیازردم و نام پادشاهان جز به نیکویی نبردم.

ملوک: پادشاهان

گلستان سعدی،
باب اول، با اندکی تغییر

۱. تفاوت پادشاهان دیگر نسبت به اسکندر رومی در چه چیزهایی بود؟

۲. کدامیک از واژه‌های حکایت، مترادف واژه‌ی « ممکن » است ؟

۳. دلیل موفقیت اسکندر در چه بود؟

۴. رفتار پسندیده با مردم و بدگویی نکردن از گذشتگان چه تأثیری بر زندگی انسان دارد؟

۱) اسکندر بعد از تصرف هر مملکتی، مردم آن ناحیه را در مورد آزار
قرار نمی‌داد و از پادشاه قبلی به بدی یاد نمی‌کرد.

۲) میسّر

۳) خدا را در یاد داشتن، دوری از مردم آزاری و بدنام کردن پادشاهان

پیشین

۴) بازپاسخ

۱. متضاد (مخالف) واژه‌های داخل کادر را در هر عبارت پیدا کرده و مقابل آن بنویس. (یک مورد، اضافی است.)

عدالت - سواره - پیری - جزا - ناخشنود - ناجوانمردی

الف) دلم راضی نشد تنها بروم و دیدم خدا را خوش نمی آید. (.....)

الف) راضی = ناخشنود

ب) کمک کردن به هم‌نوع کار پسندیده‌ای است و ثواب هم دارد. (.....)

ب) ثواب = جزا

پ) بار گذاشتن روی او بی انصافی است و خدا را خوش نمی آید. (.....)

پ) بی‌انصافی = عدالت

ت) تو پیاده و خسته باشی و من هم اسب داشته باشم و به تو کمک نکنم. (.....)

ت) پیاده = سواره

ث) از جوانمردی تو سپاس گزار و دعاگو خواهم بود. (.....)

ث) جوانمردی = ناجوانمردی

۲. در میان گروه واژه‌های زیر، واژه‌های هم خانواده را پیدا کن و کنار هم بنویس.

دعاگو - مناظره - معذرت - نظر - متأسف - دعوت - عذر - متشکر - آسفناک - شاکر

دعاگو و دعوت - مناظره و نظر - معذرت و عذر - متأسف و آسفناک -
متشکر و شاکر

۳. در کدام گزینه ، شخصیت بخشی به کار نرفته است؟ گزینه «ت»

الف) دست در دامن مولا زد در

ب) شب شنفته است مناجات علی

پ) فجر تا سینه‌ی آفاق شکافت

ت) شبروان مستِ ولای تو علی

۴. جاهای خالی را با واژه های مناسب ، پر کن.

الف) از آثار قیصر امین پور می توان و را نام برد.

ب) «مرزبان نامه» در قرن به وسیله ی به زبان طبری ، تألیف شده است.

پ) «شعر قند و عسل» از آثار است .

ت) سعدالدین وراوینی در قرن ششم ، «مرزن بان نامه» را به زبان برگردانده است .

الف) تنفس صبح و کوچهی آفتاب

ب) چهارم - مرزبان بن رستم

پ) مهدی آذر یزدی

ت) فارسی دری

۵. تعداد جملات کدام گزینه ، صحیح بیان نشده است؟

الف) مرد بزّاز وقتی دویدن اسب را دید به فکر فرو رفت. (۲ جمله)

ب) کمک کردن به هم‌نوع کار پسندیده‌ای است. (۲ جمله)

ب) یک جمله

۶. با توجه به ترکیب‌های زیر، جدول را کامل کن.

بزّاز دوره گرد - راز زندگی - ده‌های اطراف - جوانمردی تو - مرد بزّاز

موصوف و صفت	مضاف و مضاف‌الیه

موصوف و صفت: بزّاز دوره گرد - مرد بزّاز
مضاف و مضاف‌الیه: راز زندگی - جوانمردی تو - ده‌های اطراف

۷. کدام بیت، می تواند « مناظره » باشد؟

الف) مرغی به باغ رفت و یکی میوه کند و خورد

ناگه به دست چرخ به پایش رسید سنگ

ب) به طعنه پیش سگی گفت گربه کای مسکین

قبیله‌ی تو بسی تیره روز و ناشادند

مورد «ب»

گزینه «پ»

۸. در کدام گزینه در جای خالی، نمی‌توان حرف ربط «اگر» را قرار داد؟

الف) تمام کارهای ما نمی بودند بهبوده

.... در کار می بستیم روزی کاردانی را

ب) خانگی باشد ... دزد به صد تدبیر

نتوان کرد از آن خانه نگهبانی

پ) باغی ... در آن آشیانه کردی

منزلگه صیاد جان شکار است

